

Rapport

Datum: 1 mei 1998

Rapportnummer: 1998/149

Klacht

Op 14 maart 1997 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw M., ingediend door mevrouw mr. E.M. van den Brom te Amsterdam, met een klacht over een gedraging van de Nederlandse ambassade in Islamabad (Pakistan), van de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland en van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Naar deze gedragingen werd een onderzoek ingesteld. De gedraging van de Nederlandse ambassade in Islamabad wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Buitenlandse Zaken. De gedraging van de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland (de burgemeester van Amsterdam). De gedraging van het Ministerie van Buitenlandse Zaken wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Buitenlandse Zaken. Op grond van de door verzoekster verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd:

Verzoekster klaagt erover dat zij door de onjuiste handelwijze van de Nederlandse ambassade in Islamabad (Pakistan) van februari 1995 tot september 1996 heeft moeten wachten voordat zij kon terugkeren naar Nederland. Tevens klaagt zij erover dat de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland, als reactie op het verzoek om hulp van haar echtgenoot in juli 1995, haar echtgenoot een nieuwe verblijfsvergunning voor haar liet aanvragen maar daarna niets meer van zich liet horen. Voorts klaagt zij erover dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken niet heeft gereageerd op brieven van haar advocaat van 22 mei 1996 en 30 januari 1997.

Achtergrond

Zie **BIJLAGE ONDERZOEK** In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland en de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de zaak betrekking hebben. Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder, de Minister en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Verzoekster deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. De reactie van de Minister van Buitenlandse Zaken gaf aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

. De feiten

1. Verzoekster, van Pakistaanse nationaliteit, vertrok op 29 juni 1994 voor een vakantie naar Pakistan. Zij had een verblijfsrecht in Nederland voor onbepaalde duur ingevolge artikel 10, tweede lid, van de Vreemdelingenwet (Vw) (zie **ACHTERGROND**). Haar echtgenoot had een vergunning tot vestiging. Zij was in het bezit van haar Pakistaanse paspoort met daarin de aantekening dat zij in het bezit was gesteld van de artikel 10 tweede lidstatus, en had een "blauwe kaart" (dit verblijfsdocument van blauwe kleur toont aan dat de houder het bezit van de artikel 10 tweede lidstatus heeft). Verzoekster, een hartpatiënte, kreeg tijdens haar vakantie ernstige gezondheidsproblemen. Dedoor haar in Pakistan geraadpleegde cardioloog raadde haar af terug te reizen naar Nederland.
2. Op 10 februari 1995 verliep de geldigheidsduur van verzoeksters Pakistaanse paspoort. Op 19 februari 1995 stelden de Pakistaanse autoriteiten haar in het bezit van een nieuw paspoort. Inmiddels had zij van haar cardioloog toestemming gekregen naar Nederland te reizen.
3. Omdat haar nieuwe Pakistaanse paspoort geen aantekening van de Nederlandse autoriteiten bevatte omtrent de haar verleende artikel 10 tweede lidstatus wendde verzoekster zich tot de Nederlandse ambassade in Islamabad (Pakistan) met de vraag of dit voor haar problemen zou kunnen opleveren bij binnenkomst in Nederland.
4. Bij haar bezoek aan de Nederlandse ambassade in Islamabad werd door een personeelslid van de ambassade haar blauwe kaart ingenomen en werd haar geadviseerd een aanvraag om een machtiging tot voorlopig verblijf (mvv) in te dienen. Met een mvv kon ze dan zonder problemen Nederland inreizen. Op 9 april 1995 zond de Nederlandse ambassade de mvv-aanvraag naar de Visadienst van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, ondergebracht bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Justitie (IND) in 's-Gravenhage.
5. Op 29 mei 1996 ontving de Nederlandse ambassade van de vreemdelingenpolitie in Amsterdam een machtiging tot afgifte van een mvv.
6. Bij brief van 22 mei 1996, geadresseerd aan het postadres van de IND te Hoofddorp, berichtte verzoeksters intermediair de Minister van Buitenlandse Zaken onder meer het volgende:

"Van de zomer 1994 vertrok mevrouw M. (verzoekster; N.o.) voor een vakantie naar Pakistan. Zij werd daar ernstig ziek, had hartklachten, en mocht om medische redenen niet terugvliegen. Door haar gedwongen verblijf in Pakistan verliep de geldigheidsduur van haar paspoort, hetgeen aanleiding was verlenging van de geldigheidsduur te vragen bij de Pakistaanse autoriteiten. Dit resulteerde in de afgifte van een nieuw paspoort door de Pakistaanse autoriteiten. Begin 1995 mocht mevrouw M. weer terugreizen naar Nederland en zij wendde zich tot de Nederlandse ambassade met het verzoek om hulp. Zij beschikte over een paspoort, waarin niet was aangetekend dat zij de status van art. 10 lid 2 bezat en zij wilde weten, of zij daarmee bij terugkeer problemen zou krijgen. De ambassade heeft

de zogenaamde blauwe kaart bij die gelegenheid ingenomen het moet ongeveer februari 1995 geweest zijn met de mededeling dat zij contact met de Nederlandse autoriteiten zouden opnemen en dat zij binnen twee weken zou horen. Vervolgens kwam er van de ambassade taal noch teken. In juli 1995 meldde cliënt de echtgenoot Sh. zich bij de Vreemdelingendienst in Amsterdam met het verzoek om hulp. De vreemdelingendienst heeft dit verzoek zo vertaald, dat zij cliënt een verzoek tot verlening van een vergunning tot verblijf voor zijn vrouw hebben laten doen. Daar is nimmer wat mee gebeurd. Wat daarvan zij, medewerkers van de ambassade, die onder uw verantwoordelijkheid vallen, hebben ten onrechte in februari 1995 de verblijfskaart van mevrouw M. ingenomen, waardoor het voor haar niet mogelijk was naar Nederland terug te keren. Vervolgens hebben zij niet adequaat gereageerd door betrokkene aan haar lot over te laten en terugkeer naar Nederland te blokkeren. Inmiddels ruim een jaar en drie maanden later wacht zij in Pakistan nog steeds op de mogelijkheid om terug te keren. Ik verzoek u een onderzoek naar het gebeurde in te stellen en mij te berichten. Wanneer ik geen deugdelijk antwoord krijg binnen 6 weken zal ik een klacht indienen bij de Nationale ombudsman."

7. Op 15 juli 1996 en op 25 juli 1996 deelde de IND de Nederlandse ambassade in Islamabad mee dat er geen bezwaar bestond tegen afgifte van een machtiging tot voorlopig verblijf aan verzoekster.

8. In september 1996 ontving verzoekster de gevraagde machtiging tot voorlopig verblijf waarna zij naar Nederland kon terugkeren.

9. Bij brief van 30 januari 1997, geadresseerd aan de Minister van Buitenlandse Zaken, de Staatssecretaris van Justitie en de Visadienst, verzocht verzoeksters intermediair een onderzoek naar de gang van zaken te verrichten. Deze brief werd verzonden naar het postadres van de IND te Hoofddorp. In deze brief vermeldde verzoeksters intermediair onder meer:

"Het paspoort van cliënt verliep op 10 februari 1995 en cliënte kreeg op 19 februari 1995 een nieuw paspoort. Met dit paspoort en haar "zogenaamde blauwe kaart" meldde zij zich bij de ambassade met de vraag of in haar nieuwe paspoort aangetekend kon worden, dat zij de status van art 10 lid 2 Vw had (oud). Cliënte mocht inmiddels van haar arts reizen en cliënte vreesde problemen bij binnenkomst in Nederland. Op de ambassade werd cliënte meegedeeld, dat zij te lang in Pakistan was gebleven en dat zij een mvv moest aanvragen. Cliënte heeft geprobeerd uit te leggen, dat zij niet eerder terug kon, omdat zij hartpatiënte was en niet mocht reizen, maar dat hielp niet. Of de ambassade ook van cliënte een mvv aanvraag in behandeling heeft genomen is onduidelijk, in ieder geval wendde de echtgenoot van cliënte zich in juli 1995 tot de vreemdelingendienst om het probleem te bespreken en de vreemdelingendienst heeft dit verzoek om hulp zo vertaald, dat zij een aanvraag tot verlening van een vtv (vergunning tot verblijf; N.o.) in behandeling hebben genomen. Daar is vervolgens niets mee gebeurd. Uiteindelijk komt cliënt bij mij en na mijn brief van 22 mei 1996 komt de zaak in die zin in een stroomversnelling, dat er in korte termijn naar Islamabad wordt gefaxd dat mevrouw M. een mvv verstrekt moet worden. Het gezin Sh. (de naam van verzoeksters echtgenoot; N.o.) ontvangt daar in mei een

bevestiging van, die per omgaande naar cliënte in Pakistan wordt verstuurd. Cliënte is zo'n vijf keer langs geweest bij de ambassade. Er zijn vervolgens na vele dringende telefoontjes mijnerzijds nog verschillende faxen naar de ambassade gegaan, alvorens deze bereid bleek op 1 september 1996 een mvv te verstrekken.

Het is duidelijk, dat het gezin Sh. zich ernstig gedupeerd voelt. Zij wenst een formeel onderzoek naar de gang van zaken. Cliënte heeft volkomen ten onrechte anderhalf jaar in Pakistan zitten wachten om naar haar gezin te kunnen terugkeren, omdat een medewerker van de ambassade kennelijk niet op de hoogte is van de regel, dat je geen hoofdverblijf in Nederland verliest wanneer je wegens ziekte niet kan terugkeren. Ook de vreemdelingendienst Amsterdam is ernstig in gebreke gebleven. Immers toen de heer Sh. zich daar in juli 1995 had gemeld, had de vreemdelingendienst de schade nog enigszins kunnen beperken door terstond in te grijpen. Ook dat is om onduidelijke reden niet gebeurd."

. Het standpunt van verzoekster Het standpunt van verzoekster staat weergegeven onder **KLACHT**.

. Het standpunt van de Minister van Buitenlandse Zaken In reactie op de klacht liet de Minister van Buitenlandse zaken bij brief van 3 juli 1997 onder meer het volgende weten: "Van de Ambassade te Islamabad heb ik vernomen dat mevrouw M. niet in februari 1995 doch eerst begin april 1995 een bezoek aan de Ambassade aldaar heeft gebracht. De behandelend medewerker van de betreffende Ambassade heeft gemeend dat de "blauwe kaart" van mevrouw M. was verlopen nu de gezinsband met haar in Nederland verblijvende echtgenoot (de primair verblijfsgerechtigde) reeds meer dan zes maanden feitelijk was verbroken. Op 9 april 1995 heeft de Ambassade de aanvraag mvv van mevrouw M. verzonden aan de Visadienst te 'sGravenhage. Eerst op 29 mei 1996 heeft de Ambassade van de vreemdelingenpolitie te Amsterdam een machtiging tot afgifte mvv ontvangen. De Ambassade heeft mevrouw M. nog dezelfde dag schriftelijk uitgenodigd haar mvv te komen afhalen. Thans is duidelijk geworden dat mevrouw M. om onduidelijke reden genoemde brief niet heeft ontvangen. In juni 1996 heeft mevrouw M. zich vervolgens tevergeefs bij de Ambassade gemeld. Van dit bezoek zijn geen inhoudelijke aantekeningen bewaard gebleven, waardoor het voor mij onduidelijk en helaas niet meer te achterhalen is waarom zij op dat moment is weggestuurd. Op 5 september 1996 is mevrouw M. op de Ambassade geweest voor een gesprek en is aan haar een mvv verstrekt. (...)

Het is betreurenswaardig dat mevrouw M. zich in juni 1996 tevergeefs bij de Ambassade heeft gemeld en vervolgens eerst in september 1996 haar mvv in ontvangst heeft kunnen nemen. Nu thans helaas niet meer is te achterhalen waarom mevrouw M. van juni 1996 tot september 1996 heeft moeten wachten alvorens zij haar mvv in ontvangst kon nemen, ben ik van mening dat dit onderdeel van de klacht gegrond dient te worden geacht. Met betrekking tot de handelwijze van de Nederlandse Ambassade te Islamabad in april 1995 deel ik u mee dat de Ambassade met het opsturen van de "blauwe kaart" van mevrouw M. mijns inziens te voortvarend heeft gehandeld. Het ware zorgvuldiger en correcter geweest

indien de Ambassade in plaats van het originele document een kopie hiervan aan de Nederlandse autoriteiten had gezonden. De ambassade zal terzake worden geïnstrueerd. Het feit dat mevrouw M. na het aanvragen van een mvv vervolgens een jaar op de goedkeuring tot verlening van de mvv heeft moeten wachten, is naar mijn mening niet aan de Ambassade te verwijten. Dit klachtonderdeel is mijns inziens ongegrond. Met betrekking tot het klachtonderdeel over het uitblijven van een beantwoording van de brieven van mevrouw mr E.M. van den Brom van 22 mei 1996 en 30 januari 1997, kan ik u berichten dat dit Ministerie bij schrijven van 4 juni jongstleden een reactie aan gemachtigde heeft doen toekomen. Ik acht de klacht terzake van het uitblijven van een reactie van dit Ministerie echter evenmin gegrond. De brieven waarnaar wordt verwezen zijn immers door gemachtigde niet rechtstreeks aan dit Ministerie gezonden. Eerdergenoemde brieven zijn eerst op 4 april 1997 door het Ministerie van Justitie naar dit Ministerie gezonden. Mevrouw mr. Van den Brom heeft in augustus 1996 contact gezocht met een ambtenaar van dit Ministerie en de zaak aan haar voorgelegd. Naar aanleiding hiervan heeft dit Ministerie een onderzoek ingesteld. Mevrouw mr. Van den Brom is telefonisch van de bevindingen van het onderzoek op de hoogte gebracht waarbij is afgesproken dat gemachtigde aan mevrouw M. nadere uitleg over de zaak zou vragen zodra zij in Nederland zou zijn gearriveerd en contact met gemachtigde had opgenomen. Gezien het feit dat vervolgens niets meer van gemachtigde is vernomen, heeft dit Ministerie terzake eerst actie ondernomen nadat op 4 april jongstleden de brieven van gemachtigde aan dit Ministerie zijn gezonden."

D. Het standpunt van de beheerder van het regionale politiekorps AmsterdamAmstelland (de burgemeester van Amsterdam) Bij brief van 5 augustus 1997 reageerde de beheerder van het regionale politiekorps AmsterdamAmstelland op de klacht. Hij achtte de klacht van verzoekster gegrond. Hij bood zijn excuus aan voor de wijze waarop de Dienst Vreemdelingenpolitie de aanvraag had behandeld. Hij verwees in zijn reactie naar de bijgevoegde rapportage die was opgemaakt door de regiopolitie AmsterdamAmstelland. Deze rapportage bevatte onder meer een klachtrapportage van de chef Dienst Vreemdelingenpolitie. Zijn rapportage houdt onder meer het volgende in: "De echtgenoot van mevrouw M. meldde zich in juli 1995 bij mijn Dienst, alwaar hij, op aanraden van één van mijn ambtenaren, een vergunning tot verblijf voor zijn in Pakistan verblijvende echtgenote aanvroeg. Met deze aanvraag gebeurde vervolgens lange tijd niets. (...) De klacht van mr. van den Brom is zondermeer terecht en excuses aan mevrouw M. en mr. Van den Brom zijn zeer op hun plaats. De aanvraag van mevrouw M. kwam op 17 juli 1995 op team 2 binnen en werd pas op 6 maart 1996 als achterstands dossier in behandeling genomen. Op 20 mei 1996 werd de door mijn Dienst behandelde aanvraag aan de IND voorgelegd. Het betrof geen aanvraag voor een vergunning tot verblijf (= VTV), doch een aanvraag voor een machtiging tot voorlopig verblijf (= MVV). Deze dateerde van 9 april 1995. De verwarring betreffende een VTV of een MVV werd veroorzaakt door de zogenaamde bevestigingsbrief. Deze brief was geënt op de VTVaanvraag, doch werd ook gebruikt voor de MVVaanvraag. Het gebeurde is tekenend voor de situatie waarin team 2

in 1995 verkeerde. Tot maart 1996 kende het team een krappe tot zeer krappe personeelsbezetting. Daarbij waren de invoering van een nieuw computersysteem in 1995 en de in dat jaar ingezette reorganisatie van de Dienst debet aan het ontstaan van een grote achterstand op team 2. Een en ander had er destijds toe geleid, dat de houding en motivatie van het personeel niet 100% waren waardoor er ook slecht werd omgegaan met de ingeleverde bescheiden en met de dossiers. Dit alles ligt nu ver achter ons.

Op 29 oktober 1996 werd er door de inmiddels in Nederland wonende mevrouw M. een VTVaanvraag ingediend. De inreis op basis van de MVVaanvraag kon niet eerder, daar de Nederlandse ambassade in Pakistan lang over de afgifte daarvan had gedaan. Op 25 november 1996 werd aan mevrouw M. meegedeeld, dat zij haar verblijfsdocument kon afhalen en deze werd haar op 24 december 1996 in handen gesteld."

. De reactie van verzoekster In een brief van 1 september 1997 reageerde verzoeksters intermediair als volgt op het standpunt van de Minister van Buitenlandse Zaken: "...Een medewerker van de ambassade heeft volstrekt ten onrechte de zogenaamde blauwe kaart van mevrouw M. ingenomen, waardoor het haar onmogelijk werd gemaakt naar Nederland terug te keren. Uit de reactie van de Minister blijkt, dat de kennis van het vreemdelingenrecht zeer gebrekkig is. Ook de medewerkers van de Ambassade hebben kennelijk weinig kennis in huis. Het is uitgesloten, dat je uitsluitend en alleen op grond van tijdsverloop mag aannemen, dat een gezinsverband is verbroken en daarmee de geldigheidsduur van een vergunning tot verblijf is verstreken. Afgezien van de vraag of het tot de competentie van een medewerker van de ambassade behoort om een vergunning tot verblijf in te nemen, als hij dat dan al doet, behoort hij zich tenminste deugdelijk te informeren. In casu heeft mevr. M. verteld, dat zij vanwege haar hartklachten enige tijd niet heeft kunnen reizen. Een simpel telefoontje met het thuisfront cq de IND had de betreffende ambtenaar op het juiste spoor kunnen zetten. Bovendien heeft hij cliënte ook verteld, dat hij informatie zou inwinnen en haar dan bericht zou sturen. Dat is niet gebeurd. Het ontgaat de Minister kennelijk, dat de klacht primair is gericht tegen dit eigenzinnige onjuiste handelen van een medewerker, terwijl dit zulke grote gevolgen heeft voor cliënte. Het tweede onderdeel van de klacht betrof het feit, dat nadat in mei 1996 vanuit de IND bericht was gestuurd, dat cliënte een mvv verstrekt moest worden, het tot september 1996 duurde voordat deze aan haar werd uitgereikt. Ik vind daar geen bevredigend antwoord op. Cliënte is 5 maal langs geweest om te trachten de mvv in ontvangst te nemen. Er is niemand geweest, die de moeite heeft willen nemen haar te woord te staan. Deze klacht betreft vooral de ontoegankelijkheid van de ambassade voor cliënten.

(...) De minister geeft zich onvoldoende rekenschap van de ernst van de zaak en met name stoort het mij in hoge mate dat hij zich kennelijk op het standpunt stelt, dat de medewerker gerechtigd was de vergunning in te nemen en cliënte daar zonder nadere instructies achter te laten..."

. De reactie van de Minister van Buitenlandse Zaken op het verslag van bevindingen In reactie op het verslag van bevindingen liet de Minister van Buitenlandse Zaken op 24

maart 1998 weten dat hij het eerder ingenomen standpunt handhaafde. **BEOORDELING**
 . Ten aanzien van de handelwijze van de Nederlandse ambassade in Islamabad (Pakistan)

1. Verzoekster klaagt er in de eerste plaats over dat zij door de handelwijze van de Nederlandse ambassade in Islamabad anderhalf jaar heeft moeten wachten voordat zij naar Nederland kon terugkeren.
2. Verzoekster reisde in juni 1994 Pakistan in. In de periode juni 1994 februari 1995 was zij op medische gronden niet in staat te reizen, en kon zij derhalve niet naar Nederland terugkeren.
3. Verzoekster wendde zich tussen februari 1995 en april 1995 (over de precieze datum lopen de lezingen uiteen) bij de Nederlandse ambassade in Islamabad met de vraag of zij ongehinderd Nederland kon inreizen met haar nieuwe Pakistaanse paspoort. Dit paspoort bevatte niet de aantekening dat zij in het bezit was van een artikel 10 tweede lid-status.
4. Een verblijfsvergunning ex artikel 10, tweede lid, Vw, juncto artikel 47 Vb (oud) en artikel 24a VV (oud) is een, van rechtswege verkregen, verblijfstitel voor onbepaalde tijd. Voorwaarde voor het behouden van dit verblijfsrecht is het feitelijk behoren tot het gezin van de, in dit geval, houder van een vergunning tot vestiging (echtgenoot van verzoekster). Indien betrokkene feitelijk niet meer behoort tot het gezin vervalt de vergunning van rechtswege. Op het moment dat verzoekster zich in februari 1995 of begin april 1995 tot de Nederlandse ambassade in Islamabad wendde, was zij acht respectievelijk tien maanden in Pakistan.
5. Een medewerker van de Nederlandse ambassade nam aan dat verzoeksters verblijfsrecht ex artikel 10, tweede lid, Vw van rechtswege was vervallen omdat de feitelijke gezinsband tussen verzoekster en haar echtgenoot in Nederland was verbroken nu zij meer dan zes maanden in het buitenland had verbleven. Hij nam daarom verzoeksters "blauwe kaart" in.
6. Op grond van de verstrekte inlichtingen staat voldoende vast dat verzoekster bij haar bezoek aan de ambassade heeft meegedeeld wat de reden van haar lange (gedwongen) verblijf in Pakistan was. Nu dit verblijf onvrijwillig en op medische indicatie was, had de medewerker van de ambassade niet uitsluitend en alleen op grond van het tijdsverloop mogen aannemen dat de gezinsband tussen verzoekster en haar echtgenoot was verbroken. Hij had de "blauwe kaart" van verzoekster dan ook niet mogen innemen. In zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.
7. Toen verzoekster zich vervoegde bij de ambassade, diende zij tevens een aanvraag om een machtiging tot voorlopig verblijf in. Op 9 april 1995 zond de ambassade de mvv-aanvraag naar de Visadienst van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, ondergebracht bij de IND. Op 29 mei 1996 ontving de ambassade een machtiging tot afgifte van een mvv ten behoeve van verzoekster van de vreemdelingendienst Amsterdam. De ambassade stelde dat verzoekster diezelfde dag schriftelijk was uitgenodigd om haar mvv te komen afhalen. In juni 1996 vervoegde verzoekster zich tevergeefs bij de ambassade. In juli 1996 liet de IND tot tweemaal toe aan de ambassade weten dat er geen bezwaar bestond tegen afgifte van de mvv aan verzoekster. Op 5 september 1996 werd

aan verzoekster een mvv verstrekt.

8. Ook deze handelwijze verdient afkeuring. Wat er ook zij van de uitnodiging die in mei 1996 is verzonden, en die verzoekster kennelijk niet heeft bereikt, de ambassade had verzoekster in ieder geval in juni 1996, toen zij zich vervoegde bij de ambassade, haar mvv moeten verstrekken. Het is niet juist dat dit pas in september 1996 is gebeurd. Ook in zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk. II. Ten aanzien van de handelwijze van de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland

1. Verzoekster klaagt voorts over de handelwijze van de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland. Verzoeksters echtgenoot vervoegde zich in juli 1995 bij de vreemdelingendienst, en diende daar een aanvraag voor een vergunning tot verblijf ten behoeve van zijn echtgenote in. De vreemdelingendienst ondernam naar aanleiding van deze aanvraag geen nadere actie.

2. De aanvraag van verzoekster voor een mvv, gedateerd 9 april 1995, kwam op 17 juli 1995 binnen bij het team van de vreemdelingendienst dat de aanvraag zou behandelen. De aanvraag werd op 6 maart 1996 in behandeling genomen, en op 20 mei 1996 aan de IND voorgelegd. Op 29 mei 1996 werd aan de ambassade in Islamabad bericht dat de mvv aan verzoekster kon worden afgegeven.

3. Deze behandelingstermijn is zoals ook door de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland is aangegeven veel te lang. De naar voren gebrachte redenen vormen mogelijk een verklaring voor de opgetreden vertraging, maar rechtvaardigen deze geenszins. De onderzochte gedraging is daarmee niet behoorlijk. III. Ten aanzien van de beantwoording van de brieven van 22 mei 1996 en 30 januari 1997

1. Verzoekster klaagt er tot slot over dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken niet heeft gereageerd op brieven van haar advocaat van 22 mei 1996 en 30 januari 1997.

2. Gebleken is dat deze brieven waren geadresseerd aan de IND te Hoofddorp, een onderdeel van het Ministerie van Justitie. De Minister van Justitie heeft deze brieven naar onweersproken is gebleven pas in april 1997 doorgezonden naar de Minister van Buitenlandse Zaken. Deze antwoordde verzoeksters intermediair op 4 juni 1997.

3. Het is een vereiste van zorgvuldigheid dat overheidsinstanties aan hen gerichte brieven afhandelen binnen een redelijke termijn. Indien directe afhandeling niet mogelijk is, behoort de betrokkene binnen twee à drie weken een behandelingsbericht te ontvangen, met informatie over de reden waarom directe afhandeling niet mogelijk is en over de tijd die naar verwachting nog met de afhandeling zal zijn gemoeid. Dit bericht zal tevens gegevens moeten bevatten die hem in staat stellen om direct toegang te krijgen tot de afdeling of ambtenaar die zich met de behandeling van zijn brief bezighoudt. Als naderhand blijkt dat de behandeling langer gaat duren dan in het behandelingsbericht was aangegeven, behoort de betrokkene daarover, door middel van een tussenbericht, tijdig te worden geïnformeerd. In dit tussenbericht dient de reden van de ontstane vertraging te worden vermeld en dient een nieuwe termijn te worden genoemd waarbinnen afhandeling naar verwachting zal plaatsvinden. Indien het noemen van zo'n nieuwe termijn niet mogelijk is, moet dit worden meegedeeld en uitgelegd.

De hiervoor geformuleerde uitgangspunten met betrekking tot informatieverstrekking dienen zeker te gelden voor tussentijds gedane verzoeken om informatie indien de informatie (nog) niet eigener beweging door de betreffende instantie is verstrekt.

4. De beantwoordingstermijn van de beide brieven van verzoeksters advocaat (april 1997 4 juni 1997) is te lang. In zoverre is de onderzochte gedraging dan ook niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Nederlandse ambassade te Islamabad (Pakistan), die wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Buitenlandse Zaken, is gegrond. De klacht over de onderzochte gedraging van de vreemdelingendienst van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland (de burgemeester van Amsterdam) is gegrond. De klacht over de onderzochte gedraging van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Buitenlandse Zaken, is gegrond.

Bijlage

ACHTERGROND1. Artikel 10 van de Vreemdelingenwet luidt als volgt:

"1. Het is aan vreemdelingen toegestaan voor onbepaalde tijd in Nederland te verblijven:
a. indien zij houder zijn van een vergunning tot vestiging; b. indien zij door Onze Minister als vluchteling zijn toegelaten.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan aan andere dan de in het eerste lid bedoelde vreemdelingen worden toegestaan voor onbepaalde tijd in Nederland te verblijven."

2. De Vreemdelingencirculaire (Vc) A4 onder 9.5 houdt het volgende in:

"Krachtens art. 10, tweede lid, Vw werd bij art. 47 Vb (Vreemdelingenbesluit; N.o.) (oud) juncto 24 a VV (Voorschrift Vreemdelingen; N.o.) (oud) onder bepaalde voorwaarden verblijf voor onbepaalde duur toegestaan aan de echtgenoot of echtgenote en de kinderen beneden de 18 jaar die feitelijk behoren tot het gezin van:

een in Nederland wonende Nederlander; of een houder van een vergunning tot vestiging; of een als vluchteling toegelaten vreemdeling. Voorwaarde voor het behouden van het verblijfsrecht krachtens art. 10, tweede lid, Vw juncto art. 47 Vb (oud) is derhalve steeds het feitelijk behoren tot het gezin van:

een in Nederland wonende Nederlander; of een houder van een vergunning tot vestiging; of een als vluchteling toegelaten vreemdeling Het gaat daarbij vanzelfsprekend om de feitelijke gezinsband met de persoon op grond waarvan het verblijfsrecht is ontstaan. Het hierbedoelde verblijfsrecht herleeft niet van rechtswege indien de feitelijke gezinsband wordt hersteld."

3. A. Kuijjer/J.D.M. Steenbergen, Nederlands vreemdelingenrecht, Utrecht, 1996, blz. 72 e.v.:

"Artikel 10 lid 2 Vw geeft aan dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan bepaalde categorieën vreemdelingen kan worden toegestaan voor onbepaalde tijd in Nederland te verblijven. Welke categorieën dat waren was tot 7 januari 1994 geregeld in artikel 47 lid 1 Vb en artikel 24a VV. Het ging daarbij om

gezinsleden van Nederlanders en van langdurig in Nederland verblijvende vreemdelingen. De bijzondere relatie van deze vreemdelingen met Nederlanders of Nederlandse ingezetenen heeft de wetgever er in 1965 toe gebracht hun een in beginsel zeer sterke verblijfspositie toe te kennen. Die sterke verblijfspositie blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat het verblijfsrecht ex artikel 10 lid 2 Vw alleen (van rechtswege) eindigt, indien de feitelijke gezinsband tussen de vreemdeling en degene bij wie hij was toegelaten, is verbroken (...). Met de inwerkingtreding van het vernieuwde Vreemdelingenbesluit en het eveneens aangepaste Voorschrift Vreemdelingen op 7 januari 1994 zijn echter de artikelen 47 lid 1 Vb en 24a VV komen te vervallen. Dit betekent dat het vanaf deze datum voor vreemdelingen niet langer mogelijk is langs deze weg verblijf voor onbepaalde tijd te verkrijgen. (...) Wel is voorzien in een overgangsregeling, inhoudende dat die vreemdelingen die op 6 januari 1994 reeds verblijf voor onbepaalde tijd op basis van artikel 10 lid 2 Vw hadden hun verblijfsrecht behouden, zolang zij blijven voldoen aan de voorwaarden op grond waarvan hun dit verblijf voor onbepaalde tijd was toegestaan. In de praktijk betekent dit, dat zij de 10 lid 2 status zullen behouden totdat deze verloren is gegaan door verbreking van de relatie, verplaatsing van het hoofdverblijf of naturalisatie. (...) Anders dan bij andere verblijfstitels van artikel 810 van de Vreemdelingenwet werd deze bijzondere verblijfstitel voor onbepaalde tijd onmiddellijk of door het enkel tijdsverloop van rechtswege verkregen, indien de betreffende vreemdeling behoorde tot een van de genoemde categorieën. Het feit, dat de 10 lid 2 status van rechtswege werd verkregen, brengt tevens met zich dat de administratie bij de vaststelling of een vreemdeling deze verblijfsstatus geen enkele beleids of beoordelingsvrijheid toekwam, terwijl er evenmin een expliciete beslissing van de administratie vereist was voordat een vreemdeling aan artikel 10 lid 2 Vw een verblijfsrecht kon ontleen. Nu de 10 lid 2 status niet het karakter van een vergunning heeft, konden en kunnen daaraan geen voorschriften worden verbonden en evenmin daaraan beperkingen worden gesteld. Ten bewijze van het feit dat een vreemdeling de 10 lid 2 status bezit, werd een verblijfsdocument van blauwe kleur uitgereikt, de zogenaamde 'blauwe kaart', welk document vanaf 1 juni 1994

geleidelijk vervangen zal worden door het nieuwe 'fraudebestendige' verblijfsdocument. De afgifte van dit verblijfsdocument heeft geen invloed op het tijdstip waarop het verblijfsrecht ex artikel 10 lid 2 Vw ontstaat. Evenzo heeft ook de weigering of inname van dit verblijfsdocument geen zelfstandige juridische betekenis, nu zulks op zichzelf niet de beëindiging van het verblijfsrecht tot gevolg heeft." blz. 197:

"Hiervoor is aangegeven onder welke omstandigheden wordt aangenomen, dat er sprake

is van feitelijke verplaatsing van het hoofdverblijf. Deze feitelijke verplaatsing betekent echter niet altijd dat er ook sprake is van de juridische verplaatsing van het hoofdverblijf, met als consequentie verval van de verblijfstitel. Met name is dit volgens de circulaire niet het geval indien het verblijf in het buitenland een min of meer onvrijwillig karakter heeft. Zo bestaan er aparte beleidsregels met betrekking tot het verblijf in het buitenland wegens detentie en dienstplicht. (...) Het gebeurt dat vreemdelingen als gevolg van ziekte, al dan niet van psychische aard, langdurig in het buitenland verblijven. Slechts indien de ziekte met zich brengt dat het noodzakelijk is dat betrokkene in het buitenland verblijft, wordt hem het langere verblijf in het buitenland niet tegengeworpen. Hij moet dan echter wel de Nederlandse autoriteiten informeren dat hij niet in staat is te reizen." blz. 198 e.v.: "Anders dan andere verblijfstitels ontstond en vervalt de status van artikel 10 lid 2 Vw van rechtswege. Intrekking van deze status is dan ook niet mogelijk, ook niet op de gronden die zouden kunnen leiden tot intrekking van een vergunning tot vestiging of een toelating als vluchteling. De reden hiervoor is gelegen in het feit, dat de wetgever aan bepaalde gezinsrelaties een bijzondere bescherming heeft willen geven en het behoud van de gezinseenheid boven andere - algemene - belangen heeft willen plaatsen. Uit het sterk afhankelijke karakter van de 10 lid 2-status vloeit voort, dat het antwoord op de vraag wanneer de status van artikel 10 lid 2 vervalt, voornamelijk wordt bepaald door de relatie van de houder van de 10 lid 2-status tot de primair verblijfsgerechtigde (dat is degene die beschikt over een zelfstandige verblijfstitel of het Nederlanderschap) en diens verblijfspositie. (...)

Overlijdt de primair verblijfsgerechtigde of gaat zijn verblijfsrecht in Nederland door verplaatsing van het hoofdverblijf of door intrekking van zijn verblijfstitel verloren, dan vervalt ook de 10 lid 2-status van zijn gezinsleden. Dit wil echter vanzelfsprekend niet zeggen dat daarmee ook een eventuele zelfstandige verblijfstitel van deze gezinsleden vervalt, of dat men daardoor geen andere verblijfstitel meer zou kunnen verkrijgen. Hieruit volgt dat ook bij remigratie van een primair verblijfsgerechtigde de afhankelijke verblijfstitel van de eventuele echtgeno(o)t(e) en kinderen vervalt. (...) Evenzeer vervalt de verblijfstitel ex artikel 10 lid 2 Vw, wanneer de feitelijke gezinsband met de primair verblijfsgerechtigde is verbroken. In deze gevallen geldt, dat de 10 lid 2-status niet van rechtswege herleeft, indien de feitelijke gezinsband weer wordt hersteld. (...) Na een dergelijke onderbreking zal dan ook tenzij de vreemdeling een zelfstandig verblijfsrecht heeft een nieuw verzoek om een vergunning tot verblijf moeten worden ingediend. Dit verzoek zal dan worden getoetst aan het beleid ten aanzien van het voortgezet verblijf, dan wel, indien betrokkene terugkeert van langdurig verblijf in het buitenland, aan het beleid ten aanzien van de eerste toelating. Tijdelijk verblijf elders voor het vervullen van de militaire dienstplicht in het land van herkomst of wegens detentie (al dan niet) in het buitenland, wordt op zichzelf niet beschouwd als verbreking van de feitelijke gezinsband. Voorwaarde is dan wel dat de vreemdeling binnen zes maanden na beëindiging van de militaire dienst of van de detentie in het buitenland naar Nederland terugkeert. (...) Bij echtgenoten vervalt de afhankelijke verblijfstitel ex artikel 10 lid 2 Vw, indien het huwelijk op grond waarvan toelating werd

toegestaan, juridisch is ontbonden of feitelijk is verbroken. Lange tijd is de rechtspraak er daarbij vanuit gegaan dat van dit laatste sprake is op het moment dat de samenwoning is beëindigd, zij het dat de Afdeling rechtspraak het mogelijk achtte dat de administratie in uitzonderlijke omstandigheden, zoals in het geval van LAT-relaties waaraan een serieuze huwelijksrelatie ten grondslag ligt, desondanks uit hoofde van klemmende redenen van humanitaire aard voortgezet verblijf anders dan op basis van artikel 10 lid 2 Vw zou toestaan. In een latere beslissing heeft de Afdeling (...) zijn standpunt echter gewijzigd. Het betrof hier een zaak waarin partijen niet

samenwoonden, vanwege (een behandeling wegens) drugsverslaving van een van de echtgenoten, maar waar zonder meer sprake was van een serieuze huwelijksrelatie. De Afdeling was van mening, dat in deze situatie de enkele omstandigheid dat betrokkenen niet meer samenwoonden, onvoldoende grond vormde voor het oordeel dat de feitelijke gezinsband was verbroken. De 10 lid 2-status was dientengevolge niet verloren gegaan. Ook uit andere uitspraken valt af te leiden, dat de Afdeling momenteel bij een tijdelijke onderbreking van de samenwoning niet zonder meer aanneemt dat daarmee ook de feitelijke gezinsband of huwelijksrelatie is verbroken. Is er echter sprake van een niet als tijdelijk aan te merken verbreking van de samenwoning, dan wordt, ook indien de huwelijksband in stand is gebleven, ervan uit gegaan dat het huwelijk feitelijk is ontworpen."